

[Indenrigsministeren.]
 Laantagerne sammenlignet med det Provenu, som Laantagerne i 2den Serie har opnaaet med ca. 4,4 pCt. De forskellige Kreditforeninger her i Landet, der giver Laan i Landbrugsejendomme, har efterhaanden faaet Tilladelse til Aabning af Serier med 5 pCt. rentebærende Kasseobligationer. Sidst er en saadan Tilladelse givet til Vest- og Sønderjydske Kreditforening. Denne Kreditforenings Laaneomraade omfatter en Del af de sønderjydske Landsdele, i det væsentlige Tønder Amt, og det er derfor ganske naturligt, at der fra Sønderjyllands Kreditforening overfør Indenrigsministeriet er fremsat Ønske om, at den ogsaa faar Adgang til Aabning af en ny 4de Serie for 5 pCt. Laan, og at man under Hensyn til Statsgarantiens Betydning for 3die Serie har ønsket denne Garanti udvidet til ogsaa at omfatte den nye Serie. Under Hensyn til den Betydning, som Statsgarantien som nævnt har haft for Kurserne paa 3die Series Obligationer, og til de Kreditforhold og økonomiske Forhold, der findes i de sønderjydske Landsdele, har jeg ikke ment det muligt at afvise dette Ønske, men har fundet, at det burde imødekommes. Det foreslaas nu her, at den 3die Serie, som aabnedes i 1925, og hvis Maksimumsbeløb fastsattes til 30 Mill. Kr., sluttes, naar den har naaet 23 Mill. Kr., og at der aabnes en ny 4de Serie, i hvilken Renteydelsen af Kasseobligationerne fastsættes til 4,5 eller 5 pCt., saaledes som den enkelte Laantager nu maatte ønske det, at Amortisationstiden, som utvivlsomt i 3die Serie ogsaa har haft Betydning for Kursen, fastsættes forholdsvis kort, til 45 Aar, og at Statsgarantien ydes for Kasseobligationerne, men at Seriens Maksimalpaalydende sættes til 15 Mill. Kr. Man vil altsaa se, at hvis dette Lovforslag vedtages, udvides Statsgarantien fra 30 til 38 Mill. Kr., medens den nye Serie holdes indenfor en Begrænsning af 15 Mill. Kr. Ved den Stadfæstelse af Statuttillæget til Sønderjyllands Kreditforening, som vil blive Konsekvensen af dette Lovforslags Vedtagelse, vil det blive fastsat, at 5 pCt.s Laan i den nye 4de Serie ikke vil kunne ydes i Byejendomme og ikke heller i saadanne Ejendomme, i hvilke Jydske Husmandskreditforening kan give statutmæssige Laan. Det vil sige, at der vil for denne 5 pCt.s Serie blive stillet tilsvarende Vilkaar som dem, der er stillet til alle andre Kreditforeninger, som har faaet Tilladelse til at aabne 5 pCt.s Serier.

Det foreslaas, at Konvertering af ældre Laan til den nye Serie kun undtagesvis

skal kunne finde Sted og altid vil kræve Indenrigsministerens Samtykke. Man har ved denne Bestemmelse ønsket at begrænse Tendensen til at foretage en saadan Konvertering og dermed ligesom villet give større Forslag i den nye 5 pCt.s Serie til 15 Mill. Kr.s Maksimum, som her foreslaas aabnet. Bestemmelserne med Hensyn til Adgang til Konvertering af ældre Laan svarer til de Bestemmelser, der findes angaaende tilsvarende Forhold i Loven om Oprettelse af Sønderjydske Hypoteklaanefond.

Det er ikke blot under Hensyn til Udviklingen paa Kreditforeningsomraadet i det øvrige Land rimeligt, at den ønskede Adgang til Aabning af en 5 pCt.s Serie gives Sønderjyllands Kreditforening, men det er ogsaa under Hensyn til de Forhold af økonomisk Art, som præger disse Landsdele, ønskeligt, at Statsgarantien udvides, saaledes som det her er foreslaaet. Jeg tvivler jo ikke om, at mange ærede Medlemmer vil finde det betænkeligt, samtidig med at man maa arbejde for en Rentenedgang her i Landet med de Midler, som staaar til Raadighed, og som kan fremskaffes dertil, at give Adgang til Oprettelse af Serier i Kreditforeninger, som forudsætter en højere Rente end den hidtidige; men Forholdenes Magt har her hidtil været stærkere end de Indvendinger, som har kunnet stilles op derimod, og hvis det ad Aare — jeg tror, der desværre vil gaa ret lang Tid, inden vi naar frem dertil — maatte vise sig, at vi naar til en almindelig Sænkning af Renten ned imod det Niveau, paa hvilket den fandtes for en Menneskealder siden, ja, saa vil der jo være Mulighed for en Konvertering af de 5 pCt.s Serier, som i den senere Tid er oprettet, saaledes at der ikke derigennem fortsat vil kunne opstaa Vanskeligheder som Konsekvens af den Udvikling, vi nu har gennemlevet.

Jeg skal tillade mig paa det bedste at anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i dette høje Ting.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte Lovforslag vil blive omdelt til Tingets Medlemmer.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Driftslaan til Industrivirksomheder, til hvilket Udvalg er henvist Forslag til Lov om Driftslaan til Haandværkere.